XVI. évfolyam. Pécs, 1888. deczember 8-án. 49-ik szám.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Postán vagy Pécsett házhoz küldve:
EGÉSZ ÉVRE 5 frt — kr.
FÉL ÉVRE 2 „ 50 „
NEGYED ÉVRE 1 „ 25 „
EGYES SZÁM 10 kr.
Megjelenik minden szombaton.
Egyes számok kaphatók
Weidinger Nándor könyvkereskedésében.
(Széchényi-tér.)

PÉCSI FIGYELŐ.

HIRDETÉSEK ÁRA:
Egy öt hasábos petit sor egyszeri megjelenéséért 6 kr., 3-szoriért 5 kr., 10-szeriért 4 kr. fizetendő.
Minden hirdetés után 30 kr. bélyegdij fizetendő.
A nyilttér 1 petit sora 10 kr.
A hirdetési díj előre fizetendő.

Szerkesztőség: János-utcza 8-ik szám.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
Előfizethetni helyben: a kiadóhivatalban, **KÖSZL JÁNOS** úrnál a városház épületben, **LILL JÁNOS** úrnál a budai külvárosban, valamint a vidéken minden póstahivatalnál.
☞ Kéziratok vissza nem adatnak. ☜

Kiadóhivatal: János-utcza 8-ik szám.

Legyen igazság!

Ismét a hegyháti járás szolgabiróságának viselt dolgairól szól az ének.

Nem akartunk ugyan jelen számunkban az odiózus ügygyel foglalkozni, szándékunkban állván a vizsgálat következményeit, az ügy hatósági elintézését türelemmel bevárni s a kifejlethez képest nyilatkoztunk volna csak az ügyre vonatkozólag mégegyszer és utoljára.

Ezen szándékunkat azonban megváltoztatta a „Mohács és vidéke“ legutóbbi számában „Vizsgálat a „hegyháton“ czimü közleményével, melynek oly tendenciája van, mintha Csima és Radocsay úgy kerültek volna a hinárba, mint Krisztus a krédóba. Sajátságos elferditésekkel van tele laptársunk közleménye s ha nem csalódunk, szándékos félrevezetés akar ez lenni. A czikk utolsó bekezdése, mely igy hangzik: „A mint az előadottakból kitetszik, a vizsgálat nem volt képes a felhozott vádak tárgyában fegyelmi vizsgálatra alkalmas terhelő adatot napfényre hozni“... szerény kifejezéssel élve — galád hazugság!

Hogy mennyire volt képes a vizsgálat fegyelmi vizsgálatra alkalmas terhelő adatot napfényre hozni, arra nézve csak egy esetet fogunk itt elmondani, mely a kiküldött vizsgáló bizottság által jegyzőkönyvbe is vétetett.

Illés László hörnyéki lakós árverésen megvette kiskoru Illés Antal ingatlanát 620 frton. A vételár utolsó részletét 200 frtot, 1886. évi junius hó 14-én, azaz pünkösd másnapján szolgáltatta Csima Lajos szolgabiró kezébe, hogy azt az árvaszékhez küldje be. Csima a 200 frtot tevő vételár utolsó részletéről a következő nyugtát állitotta ki. „Nyugta. 200 azaz kétszáz forintról, melyet Illés László kkoru Illés Antal ingatlanai után járó hátralékos vételár fejében fizetett ezennel elismerem. Sásd 1886. 14/VI. Csima Lajos szbiró.“ Ez az eredeti nyugta hű másolata. Nos hát ezt az összeget Csima 1886. évi junius havának 14-ike óta többszöri sürgetés daczára be nem szolgáltatta, s gondolható-e más, mint hogy a pénzt elsikkasztotta. S most a midőn, 1888. év november havának 27-én a vizsgáló bizottság által kihallgattatott a kérdéses összeg iránt, azt vallotta, hogy a pénzt már beküldötte, holott ez a pénz csak a vizsgálat után 30-ikán érkezett be a pécsi árvaszékhez, tehát hazudott is. Hogy hazudott, azzal is bebizonyult, hogy 27-én, midőn a vizsgáló bizottságnak azt mondotta, hogy a pénzt már beküldötte postán s a vevényt is fölmutathatná, de elkallódott; ugyan ezen napon este kiment Hörnyékre Tecker Antalhoz s oda kérette Illés Lászlót, a ki a kisbiró által azt izentette be a vizsgáló bizottságnak, hogy: „Nem megyek be, legyen gazdagabb a szolgabiró ur a kétszáz forinttal!“ Itt Csima egy 240 frtról szóló adóslevelet állitott ki s arra kérte Illés Lászlót, hogy fogadja el ezt fedezetül s adja vissza a 200 frtról szóló nyugtát és ne tegyen ellene panaszt, mert különben veszve van. Illés azt mondotta, hogy az adóslevelet elfogadja úgy, ha Tecker Antal jót áll Csimáért. Tecker mint jótálló aláirta az adóslevelet. Illés elment a nyugtáért haza. De se a nyugtát vissza nem hozta, se maga meg nem jelent. A kötvényt összetépték s az árnyékszékre vitték. Az eltépett eredeti adóslevél (Csima sajátkezü irása) darabokban birtokunkba kertült s egy iv papirra ragasztva f. évi deczember hó 3-án reggel Kardos Kálmánnak, Baranyamegye főispánjának is be lőn eredetben mutatva. Másnap, minthogy Illés Lászlót a vizsgáló bizottság 50 frt birság terhe alatt idézte meg ujra, megjelent s a történteket szóról szóra elbeszélte s esküvel bizonyitotta, daczára, hogy beérkezésekor már a jegyzőhöz csalták s minden áron le akarták beszélni, hogy ne tegyen vallomást.

Kell-e ennél több?!

Kérdezzük most már a „Mohács és vidéke“-t, hogy elegendő ok-e ez a fegyelmi vizsgálat meginditására?

Azt hisszük elég.

Egyébként van ott a jegyzőkönyvben sok egyéb.

A mit mi állitottunk és fentartottunk, az kisebb nagyobb mértékben mind be lett bizonyitva.

Tudja meg a „Mohács és vidéke“, hogy sikkasztásról van itt szó.

A büntető törvénykönyv II. része XXVIII. fejezetének 355. §-a azt mondja, hogy „Sikkasztást követ el, a ki birtokában, vagy birlalatában lévő idegen ingó dolgot jogtalanul eltulajdonitja vagy elzálogositja. Az eltulajdonitás be van végezve, mihelyt a birtokos vagy birlaló a dolgot elidegeniti, elhasználja, a visszakövetelésre jogositott előtt eltagadja, vagy azzal bármi más módon mint sajátjával rendelkezik.“ Ugyan ezen törvény 462. §-a pedig azt mondja, hogy „Azon közhivatalnok, a ki a hivatalánál fogva kezeihez letett, vagy kezelésére, illetőleg őrizetére bizott pénzt, vagy pénzértékkel biró más tárgyat elsikkasztja, hivatali sikkasztás büntettét követi el és 2 évtől 5 évig terjedhető börtönnel büntetendő.“

Ime a törvény, mely a sikkasztásról szól.

S vajjon a fenti esetet lehetne-e másnak minősiteni? Nézzük csak, mit tett Csima? 1886. junius 14-én fölvett 200 frt árvapénzt s azt több mint két éven át be nem szolgáltatta. Az árvaszék megsürgette. Csima a főszolgabirósághoz intézett sürgetéseket megsemmisitette, mint ezt Illés László állitja. S vajjon mit tett a pénzzel? Nagyon természetes, hogy a saját czéljaira forditotta. De Uristen! mit is tehetett volna vele egyebet? Hiszen nem tudta előadni. Amikor a vizsgálat számon kérte, hogy hol a pénz? azt mondotta, hogy már ben van az árvaszéknél s ugyan ezen a napon egy adóslevelet állitott ki 240 frtról a meg nem lévő 200 frtnyi árvapénz fedezésére. Hát ez mit jelent? A pénz csak három nappal később került meg.

Határozottan sikkasztás!

Ezt az esetet csak igy lehet értelmezni.

S hogy ha valaki az elsikkasztott pénzt megtériti, az csak a büntetés kiszabásánál lehet enyhitő körülmény, a büntény mindazonáltal nem enyészik el.

Ajánljuk a kir. ügyészség figyelmébe, itt büntényről van szó. A fegyelmi törvény világosan megmondja, hogy ha a fegyelmi vizsgálat alatt a bünös cselekménynek csak jelenségei merülnek föl, a további vizsgálat abbahagyandó és az iratok a kir. ügyészséghez teendők át.

Mi az, hogy Csimát még most sem függesztették föl?!

Hát már az egész világ .....

Mondhatjuk, hogy nem nagy örömünkre szolgál, hogy ilyet kell konstatálnunk; de a hatósági élet s a közügyek terén nem ismerünk se elnézést, se kiméletet.

Az ügy teljes elintézése után majd az igazságos közönség birálata alá bocsátjuk az ügy teljes lefolyását s összes adatait; itéljenek: kinek volt igaza?... hiven teljesitettük-e sajtókötelességünket az ügy kideritése által?

Addig pedig tiltakozunk minden elferdités, megtévesztés, nemkülönben minden bünelpalástolás ellen.

Ne feledjük, mit mond a közmondás: ki a gazoknak fogja pártját, maga is — gazember!

Legyen igazság!

Várady Ferencz.

Országgyülés.

A képviselőház a regále-javaslat részletes tárgyalásával volt a héten elfoglalva.

Mult pénteken a 10. §-al foglalkoztak. Pártunk részéről Helfy Ignácz és Polónyi Géza szólt a szakasz elfogadása mellett, melynek a javára a kormánypártról Horváth Gyula, Lang Lajos és Tisza Kálmán, a mérsékelt ellenzékről Beöthy Ákos és Apponyi Albert gróf szólalt fel, mig az ifj. Andrássy Gyula által ajánlott módositást ifj. Miklós Gyula és Asbóth János protegálta.

Szombaton az ülés a regále-kártalanitási javaslat 10. §-a feletti szavazással vette kezdetét. A ház többsége Bokros Elek és Varasdy stiláris módositásával a bizottság szövegezését fogadta el. Ugyszintén Apponyi grófnak fogadta el egy jelentéktelenebb módositását. Ezután a 11. szakasz (a kártalanitások forumai) került tárgyalásra, mely szintén erős és élénk vitára adott alkalmat. Különösen Horváth Boldizsár tartott egy szép beszédet, tiltakozva azon merénylét ellen, amit a kormány az által intéz ugy a jogszolgáltatás, mint az alkotmány ellen, hogy a regále-ügyeknél a pénzügyminisztériumra, mint érdekelt félre ruházza a birói hatalmat. Horváth beszédjét az ellenzék megtapsolta. Hatással szólt még Irányi Dániel, Unger Alajos, ki módositványt nyujtott be, továbbá Győry Elek és Apponyi Albert gr.

Hétfőn megint erős vita volt a képviselőházban. A 11. §-nál, mely tudvalevőleg a kártalanitási vitás kérdésekben a pénzügyminisztert teszi legfőbb biróvá, az ellenzék elkövet mindent — s helyesen teszi, — hogy a közvélemény előtt nyilvánvalóvá tegye, hogy a kormány javaslata mily felforgatása a jogrendnek. E feladatát az ellenzék fényesen oldotta meg. Polónyi Géza a szakszerü érvek, a gúny, a felháborodás hatalmas fegyvereivel támadt a szakasz ellen, viharos tetszést aratva az ellenzéki padsorokban, mig a kormánypárt lehorgasztott fejjel hallgatott. Ugron Ákos, rövid beszédével szintén sikeresen szállt sikra a szakasz ellen, valamint Grecsák Károly is figyelemreméltó dolgokat mondott el. A vita egyik kiemelkedő pontja volt Hodossy Imre beszéde is, ki éles elmével fejtette föl a kormány hamis okoskodásának furfangjait. A kormánypártról Harkányi Frigyes, Gajári Ödön, Tisza Kálmán, Demkó Pál, Bokros Elek és Fabinyi Teófil szólalt fel a szakasz mellett s több vagy kevesebb szerencsével tekerte ki az igazság nyakát.

Kedden megszavazta a ház a 11. §-t, mely a kártalanitási vitás ügyekben való birói hatásközt gyakorló közegeket állapitja meg, nemkülönben a 12. és 13. §-t, mely a regále-jogosultsági idények bejelentése körüli eljárást szabályozza. A vita sulypontja természetesen ma is a 11. §-ra esett. Nagy beszédet mondott az ellenzék részéről Beöthy Ákos és Grünwald Béla, amig a kormánypárt részéről Pulszky Ágost, Láng Lajos és Tisza Kálmán szólalt fel. Ezután megtörtént a névszerinti szavazás, melynek eredménye, hogy az eredeti szövegre 172, Unger Lajos módositványára 87 képviselő szavazott s igy a kormány többsége 85. A 12. §. vita nélkül ment keresztül, mig a 13. § nál Csáky László gróf, Szentkirályi Albert, Spóner Andor, Horváth Ádám, Láng Lajos és Tisza Kálmán szólalt fel. A szakasz jelentékenyebb átalakitását az ellenzéknek nem sikerült kivinnie s csupán Csáky László gróf apróbb módositása fogadtatott el.

Szerdán a regále-megváltási javaslat tárgyalását befejezte a t. ház. Az ellenzék, úgy látszik, elunta az ugyis hasztalan fáradozást s ma egy pár módositás benyujtásával eleget téve kötelességének, gyorsan engedte átmenni a javaslat hátralevő 14—29. §.-ait. Az italmérési jövedékről szóló javaslatra kerülvén a sor, a vita ismét föllendült valamennyire. Pártunk részéről Vidliczkay József, Szalay Imre, Szederkényi Nándor, Kiss Albert, Almássy Sándor és Szalay Károly szóllott, részint elvileg tiltakozván ez ellen, hogy az italmérés állami jövedékké tétessék, részint oly módositásokkat ajánlván melyek a javaslat egyes rendelkezéseinek nemzetgazdasági szempontból való javitását czélozták. A mérsékelt ellenzék soraiból Bujanovics Sándor és Gullner Gyula a kormánygártról gróf Csáky Kászló, Tisza Kálmán és Láng Lajos előadó beszélt. A tárgyalás során, mely a 4. § ig haladt, a többség természetesen minden ellenzéki módositást elvetett. Nintán még Irányi D. inditványára az indemnityról és a Horvátországgal való pénzügyi egyezmény meghosszabbitásáról szóló törvényjavaslatok tárgyalását a ház péntekre halasztotta, Éles Henrik a jászapáti-ujszászi vasuton előfordult áruszállitási akadályok tárgyában interpellállt.

Társadalmi életünk bajai.

Sok fájdalom van ebben az életben. Az ujszülött csecsemő sirva jön a világra, sokat esik, mig járni megtanul, pajkos játékai közt hányszor sérti meg kezeit, lábait a göröngyös utakon s tövises bokrok közt, mint egy előjátékául az élet nagy drámájának; az ifju sóvár vágyakkal, reményekkel rohan az élvek csábító tüzébe, mint pillangó a gyertya lángjába, s megégett szárnyakkal hull le veszélyes röpködéséből a csalódás fájdalmaival; az érett kor küzd és fárad a szerencse javaiért, vagy azon fogalmakért, mik reá nézve az élet kincsei, s midőn hosszu évek folytán kitartása, testi, lelki erejének megfeszitése már-már birtokába juttatá: egy pillanatban szerencsétlen története, vagy valamely zsarnok kiragadja kezeiből és semmivé teszi azokat, az az öregség lankadt erejének érzetében tehetetlen bánattal néz vissza eltévesztett életczéljára, s azon napokra, melyeket kellőleg felhasználni nem tudott. És mégis szép az élet. Ha a tavasz enyhe felolvasztja a természet fagyát, ha nap éltet adó sugarai kitakasztják a mezők, rétek, kertek virágait; ha a nyár gytümölcsökkel disziti a fákat; ha az ősz eleséggel tölti meg esőreinket, pinczéinket, ha a gyermekek ártatlan játékait, az ifjuság örömzsibaját, a tiszta fényben ragyogó kék eget jóltevő napjával, tömérdek csillagaival, az erdőket és mezőket vig zengettel eltöltő madarak dalait látjuk és halljuk: nem lehet nem csodálnunk a teremtő bölcseséget, mely az életet oly széppé tette, és az embert oly tehetségekkel ruházta fel, hogy képes legyen minden áldásait élvezni és boldog lenni!

És ha az ember mégis nem boldog, ha nem tudja használni az élet kincseit, ki az oka? Ime itt egy sirnál állok, melynek hantjait az emberiség, a barátság, szeretet és tisztelet igaz szivből fakadó könnyei áztatják; egy sirnál, melynek lakója, mig élt boldog volt, mert igaz ember vala! Egy igaz emberért, a szentirás szavai szerint, 99 bünösnek megbocsát az Ur. És a szó teljes értelmében igaz ember, ki tiszta elfogulatlan érzéssel imádja Istenét, mint minden jónak kutforrását; szereti hazáját, mint édes anyját; embertársait, mint testvéreit; áldozatkész hüséggel szolgál a közjónak; gyülöli és megveti az álnokságot, az irigységet, viszálykodást, a piszkos önérdeket; rendithetlen becsületében, tiszta, erényes jellemében, jólétet és boldogságot áraszt családjában, — miként ne volna boldog lelkiismerete megnyugtató érzetében és azon öntudatban, hogy emlékét tisztelet és áldás örökitik, mert igaz ember volt: És mégis, mily kevés azok száma, kik ily felfogásban használják és szépitik az életet, mily tulnyomó azok sokasága, kik mindent elkövetnek a saját és mások élete megkeseritésére!

Mondjátok meg nekem ti lélekbuvárok, bölcselkedők, mikor lesz eljövendő ama kor, melyben az embert nem kell lámpával keresni? — Honnan van az, hogy az emberek ugy nem akarják látni az igazság egyenes utját, melyen az önmegelégedés és embertársai becsülése biztositva, a jó ember oly egyszerün halad czélja felé, oly nyugodt lélekkel száll sirjába? s nem látják át, mily veszélyes tömkelegeken küzd a hamisság továbbtovább jutni, lélekharczok és emésztő, soha ki nem elégitő vágyak között, megvettetve embertársaitól és átkozva az utókortól? Mondjátok meg honnan van az, hogy mig ti az emberinem tökéletesbülésről, az erkölcsi magasb fejlődésről, az eszményi fogalmak terjedéséről, lelkesedésről minden szép és jó iránt, az igazság diadaláról s több ilyesekről annyi magasztost irtok, beszéltek, hogy a fiatal lélek elragadtatva a fenséges eszméktől, a távol jövő homályában mennyet lát derengeni a föld felett, s a szerelem, barátság, önfeláldozó erények, emberiség közjava, lélek-szabadság s emberi nagyság eszményképei elragadó szépségben lebegnek előtte, s majd midőn az élet durva kezekkel felébreszti ábrándjaiból, összetépve találja keblében a legszebb lélekvirágokat, a hitet, az emberi faj nemesebb természetében, a reményt, a rossz földöni hatalmának megtörésében és a szeretetet, mely egy egész világot ölelt volna kebléhez, — hogy addig, mondom a világ folyása ellenkezőt tanit? Még azt is, hogy igazi lelki nagyság, a megtörhetlen magas erények földön létezését hihessük, a mult példányképeiben kell inkább keresnünk. Most azok, kiket a válság napjai, önérdek vagy pillanatnyi fellobbanás, a nagyság fénypontjára emelnek, kevés kivétellel tulélik önmagukat, tulélik nagyságukat, és az emberi gyarlóság törékeny jelképeknét állanak, mint korhadt fejfa, saját multjuk felett; a kevés számu kivétel pedig ember és sors üldözöttje lesz! Eltörpült az emberi lélek, erényei és bünei nem hozzák le az eget, nem zavarják fel a poklot, megfér mindkettővel szépen a porban. Most nincsenek gigászok, kik megostromolják az Olympust, Jupiter mennykövei sem sujtanak senkit a magasból a kárhozat mélyire, mert a pénz a mai kor Istene, s a hiuság rabszijra füzi a szellemet. Azért ujjul meg napjainkban annyiszor a hegy és egér meséje; azért fájt a költő lelke, midőn felsóhajtott: „Beleszállott a magasból természete, termete, szerencseje, tehetsége, hire, neve, kelete.“

Egy iró azt mondja, az ördög nem akkor félelmes, mikor orditozva jár körül, mint prédára éhezett oroszlány, mi csak vadakat és vadászokat érdekel: hanem mikor a legdivatosabban kisimitva és fénymázazva, büntől épen ugy elcsömörülve, mint az erénytől a pokolnak épen ugy elviselten, mint az éguek, az emberi szivet elfoglalja, akkor igazán ördög ő, az államban épen ugy, mint házi körben. És igaza van az irónak; mert mindazon divatos bünök, melyek az erkölcsi sülyedést előidézik, az a kérges, hideg közöny, mely minden valódi szép, jó és közhasznu intézetet megbuktat, minden egyszerü és nagy igazságoknak ellensége; mindazon ármány, és önzés, mely mindig a mások jólétében turkál éleleméért, az a pöffeszkedő gőg, irigység, egymás marása, mely egyesek boldogságát feldulja, és az államok egységét szerte hasogatja; az a hálátianság, mely az elvett jókért roszszal fizet, egyeseknek ugy, mint Istenének, és az emberiségnek, s több ily szenyfoltok, melyek az emberi jellemet mocskolják, ilyen ördögtől erednek, ki „mérgével felzavarja a boldogság forrásait, s vad átokká változtatja a jó Isten áldásait.“ — Ennek müve lesz, ha az emberiség sorsa majd a költő cserfájának szavaival jajdul: „Im közel az idő, mely lombjaidat a porba temeti; holnap eljön a vándor, ki engemet látott az én szépségemben, szemei keresni fognak a mezőkön, és nem találnak!

Sötét, irtózatos kép. Lelkem borzadva fordul el tőle, segélyt, vigaszt keresve! hol találjam azt? Ha látok férfiakat, nőket, kik százankint, ezrenkint szórják a pénzt hiuságra, üres kéjvadászatra, mig a szenvedő emberiség kő-szükségei hiába nyujtják feléjük esdő karjaikat; kik az irodalom s szépművészetek szellemi kinceseit, a részvétlenség poshadt tavába hagyják merülni, mig maguk a szellem üresség büneibe merülnek el; ha látok férfiakat, nőket, kik ősi szép jellemeinket, szokásainkat lenézik, megvetik, mert mint mondani szokták, — pórias, s majmai, divatrabjai maradnak a külföldnek: kik egy lánglelkü költő remek művét ásitva dobják tova, s szerencsejátékok, vagy üres unalom körében vesztegetik idejüket, vagy egy-egy üresfejü szélkelep ledér csacsogásaiban talalják gyönyörüket: sir bennem a lélek, s borus szemekkel nézek a jövőbe, hol e sötét képet ujra, meg ujra felmerülni látom.

Testvériség, egyenlőség, ez jelszava a népeknek; mely alatt küzdenek ma is a hü keblütek; de ne feledjétek, hogy a sziv szövetsége nélkül nem fogtok diadalt kivivni! A hidegen számító ész nem rajong oly nagyon az emberiség boldogságáért: elhordja a lánczot is, ha meg van az aranyozva; a sziv forró lángja heviti fel az értelmet, a jónak és szépnek szent szerelmére, és a hideg okosság kéznyujtása a sziv melege nélkül soha sem éri el a czélt, mely felé törekszünk. Melyik szenvedély türi el az egyenlőség közjogát, ha a sziv nem lesz védelmezője? Miért nem emelkednek hazánkban a szépművészetek, miért haltak éhen jeles iróink, miért ismeretlenek a szellem legszebb szüleményei? miért oly elterjedt az élet unalom sorvasztó nyavalája? mert a sziv érzelmei el vannak fojtva, mert azon virágágyban, melyet Isten az emberi kebelbe földöntüli üdvmagokkal hintett be, hogy azok gondos ápolás és tisztogatás mellett disznövényekké fejlődjenek, és az öröm és boldogság virágait teremjék, elhatalmasodtak a dudvák, s dögleletes árnyékukban elcsenevésznek, kihalnak a mennyei csirák. Hazám lelkes hölgyei hozzátok szólok én ismét; hát mindig csak, csak pusztákon elhaló szózat maradjon-e a haladás hivó szava, mely titiket is felhivott szent küzdelemre az erkölcsi sülyedés ellen? csak a puszták felett eltünő déli báb tündér-világához hasonlitson-e azon szép korszak

reménye, mely még jöni fog, még jöni kell? Midőn a teremtő az élet széppé-tételére annyi kincset osztott ki, a ti osztályrészetekben legelső helyre tette a jó, a nemesen érző szivet, mint férfiunál az erőt test- és lélekben, térjetek vissza a gondatlanság tarka világából, mint méh, mely minden virágból csak mézet szív, lélelkben gazdagodva, saját lelketek világában, adjátok vissza magatokat és családaitokat a hazának, mert tudvalevő igazság az hogy a családok benső életének lelke a nő s az egyes családok összes szelleme az állam élete. De elvont egyéni nézetből is jónak, rossznak ferrása a szív. Amint a szivképző eszközök gondos kezektől czélszerűen használtatnak, vagy elhanyagoltatnak, vagy a természeti fejlődésben jó vagy rossz tápanyag nyerhet bővebb befolyást a szív hajlamainak növény-életére, akként alakul szívünk édenkertté, vagy fajul kárhozat gyümölcseit termő vadonná; angyalokkal népesült paradicsommá, vagy kihalt pusztává, hol csak hyénák és skorpiók tanyáznak. Nem, nem hihetem, hogy az elkorcsosulás, a sülyedés, mely Rómát összerontá, néptünk véréig rágta volna be magát. Nem akarom hinni, hogy ez örült fény- és rangkórság, mely annyi jó családot megbuktat; ez üzérkedés a lelkiismeret és becsülettel e közöny minden iránt, mi nem a mindennapi anyagi szükséghez tartozik, fajunk jellemébe örökösödött; főleg nem hihetem, hogy hazám lelkes hölgyei egészen elfeledkeznének égi rokonsá gukról, kiknek személyesitőjéül rendelte őket az Isten e földre, hogy virágokat fonjanak az élet tövises koszorujába, virágokat, melyeket az erkölcsi tisztaság, szivjóság és egy szeretettel telt kebel termesztenek az élet számára, mint a tavaszi nap sugarai, melyek a kopár földet oly szépen, oly gazdagon kiékesiték, hogy görönygyeire nem is gondolunk.

Legyetek hát, oh legyetek rendeltetések hivei! Ne vágyakozzatok fény és gazdagság után; egy tiszta lelkü jó nő, egy szorgalmas, rend szerető- és tartó háziasszony nagyobb gazdagság családjának, mint ezerekre menő tőkepénz, egy gyöngéd szerető nő kebele több boldogságot rejt a föld minden dicsőségénél, és egy gondos hű anya, ki az igazság és becsület egyszerü törvényeit gyermekei szivébe vési, többet használ a világnak, mint a fénypolczokon ragyogó világ bálványai, és az ily nő maga is jobban fogja érezni az élet szépségét, élvezni a szív tiszta örömeit és kötelességei hű teljesitésében vigaszt talál, ha a szenvedés napjai eljönnek, s mi lehetne számára szebb jutalom, mint Petrarchának ama szavai sirkövére:

„A világ őt nem ismerte, csak azok ismerték, akik itt maradtak, hogy öt sirassák!“

Kovács Miklós.

A vasárnapi munkaszünet.

Ujabban a sajtóban ismét diskuszió tárgyát képezi a vasárnapi munkaszünet. Tárgyalták ezt a kérdést különböző szempontokból. Egyik vallási, másik sociális, harmadik kulturális szempontból.

Tagadhatatlan, hogy a vasárnapi munkaszünet behozatala és szigoru megtartása fontos dolog, bármelyikéből tagladjuk is a fenemlitett szempontoknak.

Ha egyebet nem tekintünk is első pillanatra, mint a fáradalmak utáni pihenést, ami a testi erő és egészség megőrizése czéljából élet föltétel, minden habozás nélkül ki kell mondanunk, hogy a vasárnapi munkaszünet megtartását, szigoru behozatalát a közegészségügyi érdekek is megkivánják, megkövetelik.

Évtizedek előtt mikor még a vallásosság s a vallástisztelet erősebb lábon állot, akkor még a vasárnapi munkaszünetet mindenki szigoruan megtartotta. Ha valakinek eszébe jutott a vasárnapnak a hetedik napnak megszentelése ellen véteni: annak volt érte nem egyszer sokáig emlegetni valója. Akkor az ünnepszentelés a vasárnapi és ünnepnapi munkaszünet főképpen vallási szempontból állott fenn.

Ma már a „lelkiismeret-szabadság“ korszakában ez a szempont nem igen érvényesül. Manapság a vasárnapok és ünnepek meg- vagy megnem tartása mindenkinek egyéni meggyőződésére, lelkiismeretére van bizva. Ha valaki megtartja, jó; ha meg nem tartja, azért nem sujtja a tö-vény, csak azon esetben, ha általa valamely felekezetet az áhitatosság, az isteni tisztelet gyakorlásában megavar, megháborit.

Most tehát a vasárnapi munkaszünet megtartása egészen más felfogás alá esik. Most azt hangoztatják, hogy szükségök van a szellemi és anyagi munkát végezőknek egyaránt egy-egy kis pihenésre; szükségük van társulásra; szükségük van időre és alkalomra, hogy kellemes szórakozás mellett tanulniok, müvelődniök, haladniok lehessen.

Most ezek jönek figyelembe; ezek lebegnek azon egyének előtt, kik a vasárnapi munkaszünet behozatala és szigoru megtartása mellett buzognak. Tagadhatatlan, hogy helyes okok vezérlik őket is; de a társadalmi élet különböző nyilvánulásait, a közerkölcsiségi állapotokat figyelmesen szemlélők be fogják látni, hogy a vasárnapi munkaszünet kérdése a vallás-erkölcsi érdekek szempontjából legfontosabb.

Mert tagadhatatlan, elvitathatlan az, hogy sociális bajainknak, a folyton nagyobb dimensiókban terjedő erkölcsi hanyatlásnak, az általános elégületlenségnek leghatalmasabb kutforrása a vallás-erkölcsi szempontok mellőzése, ugyszólván: semmibe vétele.

A valódi műveltség magasabb szinvonalán álló, intelligens egyének ugyan el lehetnek templom nélkül, isteni tisztelet nélkül; az ő lelkük bárhol fölemelkedik az Istenhez; de nem igy van a műveltség alacsonyabb fokán álló egyéneknél. Nekik kell templom, kell mód, kell alkalom ahhoz, hogy ihletve legyenek az imához, az Istenhez való emelkedéshez; ami — tagadhatatlan! — a legbiztosabb, a leghathatósabb eszköz az emberi lélek fenségének megőrizéséhez.

Egyébként még a „templomra nem szoruló,“ „emelkedettebb szellemü“ egyéneknél is egészen más a templomi áhitat, mint ami itt-amott alkalomszerüleg kél szivökben. Azért még az intelligens egyénekre igy p. o. a hivatalnokokra nézve sem közönyös dolog az, hogy olykor-olykor (legalább hetenkint: vasárnapokon) megjelenhetnek-e, részt vehetnek-e az isteni tiszteleten vagy sem? Ez idő szerint pedig a dolog ugy áll, hogy az egyes hivatalokban működő egyéneknek nincs módjukban részt venni az isteni tiszteleten, vasárnap délelőtt nem jelenhetnek meg templomban, mert elfoglalja őket a hivatalos ténykedés. Pedig bizony bizony nem utolsó fontosságu dolog volna ez kütönösen az anyagi gondokkal küzdő hivatalnokokra nézve kiknek igen-igen nagy szükségök van néha-néha lelki erőt gyüjteni a küzdelmes életre.

Na most már, ha ez áll az intelligens egyénekkel szemben, mennyivel jobban áll a kevésbbé képzett egyénekre nezve, kiknek az anyaghoz kötött folytonos munka közben, az örökös verejtékezésben lelkök teljesen eltompul, ha időnként üdülést, enyhületet, erőt nem nyer vallási gyakorlatok közben.

A vasárnapi munkaszünet délelőttje tehát közerkölcsiségi, délutánja azonban inkább már közmüvelődési szempontból bir erős fontossággal. Azoknak, kik az egész hetet gépies, egyhangu munkában kénytelenek tölteni, — egyedül a vasárnapi munkaszünet nyujthat alkalmat az önmüvelődésre, továbbképzésre.

Oda kellene tehát törekedniök a különböző testülleteknek, hogy a vasárnapi munkaszünet törvény utján mondatnék ki s tétetnék általános kötelezettségüvé. Az intelligensebb elemnek pedig oda kellene hatni, hogy a vasárnapi munkaszünet délutánján ismeretterjesztő előadások, felolvasások által a néphaladás, a népmüvelődés érdeke előmozdittassék.

Ismerjük városunk közhangulatát is. Tudjuk, hogy a vasárnapi általános munkaszünet itt is régi és erős óhaj. Az éppen a baj, hogy mindeddig megmaradt óhajnak. Egy alkalommal már annyi történt, hogy vasárnap délután szünetet tartottak anagyobbkereskedők kimondván és kölcsönösen kötelezvén magukat a vasárnap délutáni boltzárásra. Egy ideig meg is tartották; de a buzgóság hamar lankadt. Egyiknek, másiknak kapzisága megszegte a fogadást, a tett igéretet s ma már alig van egy két bolt zárva.

Miért nézik mindenütt összetett kezekkel azok, kik legközvetlenebbül vannak érdekelve? Ha már olyan általánosan óhajtott dolog a vasárnapi munkaszünet, miért nem tesznek lépést tömegesen, testülletileg annak behozatala iránt?

A sajtó támogatásáról biztositjuk őket.

Zala.

Különfélék.

— **Kinevezés.** A mohácsi kir. járásbirósághoz a nyugalomba vonult Szedreссy Adolf járásbiró helyére: Materényi János volt pécsváradi kir. járásbirósági albiró neveztetett ki.

— **Szinügyi értekezlet.** Az uj szinház ügyben értekezletet hivott össze vasárnap d. u. 3 órára Krasznay Mihály kir. tanácsos. Ott voltak: Bubregh Antal, Egry József, dr. Toldy Béla szinügyi igazg. választmányi tagok, Bolgár Kálmán ügyvéd és Schneider István, Várady Ferencz, Feiler Mihály, Haksch Lajos és Lenkei Lajos lapszerkesztők. Krasznay Mihály előadta, hogy a „Pécs“-ben hozzá intézett fölszólitásra kötelességének ismerte az értekezletet összehivni, ámbár megjegyzi, hogy a szinügyi bizottságnak nem ő az elnöke, hanem a főispán, alelnökök pedig az alispán és polgármester. Ő csak a szinügyi bizottság igazgató választmányának elnöke, mely választmány csak administrácziónális közeg. A tanácskozást megnyitva, mely a körül forgott, hogy miképen lehetne Pécsett mielőbb állandó szinházat létesiteni, előre bocsájtja, hogy mint a polgármestertől értesült, a tanácsnak szándéka van szinházat épiteni 50—60000 frton a volt kiállitási területre s e czélból a terv készitésével meg is bizatott már Pártos fővárosi épitész (mint azt már mi is közöltük.) Az ő véleménye szerint a társadalmi mozgalomból várni nagyobb eredményt, adakozást a szinház javára, hiü remény. Megkiséreltetett ez már általuk régebben, a megye minden birtokosa fölszólittatott, de senki sem adott egy krajczárt sem. Szerinte a város kötelessége a szinházépités s miután erre vonatkozólag már van közgyülési határozat, hosszabb vita után, melyben a jelenlevők csaknem mindnyájan részt vettek, kimondatott, hogy a főispánt kéressék föl, hogy szombat délelőttre hivja össze a nagy szinügyi bizottságot, ez pedig keresse meg a közgyülést a szinházépitést kimondott korábbi közgyülési határozat végrehajtására.

— **Pécsi irónők.** Fáylné Hentaller Mariska a „Magyar irónőkről“ czimü munkája a napokban hagyta el a sajtót. A mű irónője szerkesztőnk iránti szives figyelemből megküldötte szerkesztőnk nevére a csinos kiállitásu könyvet. Átlapoztuk s a 188 oldalra terjedő munkában 113 irónő nevével találkoztunk. Ezek közt városunkból ott látjuk Varga Janka urhölgy nevét is, ki lapunkat többször szerencséltette kedves, szép és szellemes irodalmi dolgozataival. Városunk kedves irónője, ki a tollat nem csupa műkedvelésből, de valódi hivatottsággal kezeli, méltó helyet foglal el a magyar irónők diszes sorában. Faylné Hentaller Mariska a következőket irja irónőnkről: „Varga Jankától a pécsi lapok („Pécs“, „Pécsi Figyelő“) közöl csevegéseket, rajzokat, melyeket mindig élvezettel olvasunk; mély érzelemmel ir és nyelvezete elragadó. Mutatványul ime közlöm e gyönyörü kis prózai költeményét, mely a „Pécsi Figyelő“-ben jelent meg.“ Itt aztán közli „Lili és én“ czimü megkapó kedvességgel s szivbe szóló meleg érzéssel megirt édesfájó hangu kis prózáját, mely valóban egyik legsikerültebb alkotása Varga Jankának. Kár, hogy oly ritkán ir. A szép tehetség mennyi szép termékkel gazdagithatná irodalmunkat. Ugyan e könyvben találkoztunk Karay Ilonka, Karay Nándor pécsi ügyvéd boldogult leányának nevével is. Az emlékezés ujra elénk állitja a szende leánykát ragyogó szellemével. Egy szép reményekre jogositott iroi tehetség fényes világa aludt ki életével. Róla e müben a következő megemlékezést olvassuk: „Karay Ilonka egy korán elhalt fiatal költőnő. Neve ismeretlen a nagyközönség előtt, de rövid élettörténete megható és szép versei elárulják a tehetséget, mely a 14 éves kis leányt a versirásra ösztönözte. Milyen élettörténete lehet egy rövid ruhás leánykának, ki még iskolába járt és határtalan szeretettel ragaszkodott a zárdaszüzekhez, kik tanitónői voltak. Gyenge testalkatu, kicsny termetü leányka volt, szép arczvonásokkal, nagy sötét szemekkel, melyek fölött pillangószárny gyanánt elterült szemöldök fejezte ki az erélyt és határozottságot, mi jellemének alapját képezte. Szép magas homloka mély értelmet árult el. S e gyenge gyermek mily végzetes lépésre határozta el magát. Egy gyanuttlan pillanatban levette atyja töltött pisztolyát és maga ellen fordította. Ez 1881. febr. 7-én történt Pécsett, mely város szülő városa is volt. Halláról meleg hangon emlékeztek meg a lapok. A „Pécsi Figyelő“ több költeményét közölte, mely erőteljes nyelvezettel és formai csinnal irt müvek elárulják, hogy halála veszteség irodalmunkra. Nővére Karay Anna szintén ir szép rajzokat, elbeszéléseket.“

— **Műkedvelő-előadás.** A jogakadémiai ifjuság olvasó-köre és segélyező egylete javára tegnap este sikerült műkedvelő-előadás tartatott, mely ma, szombaton meg fog ismételtetni. Az előadás műsora a következő: az első darab „A nyolczadik pont“ kitünő vigjáték 1 fölvonásban; személyek: Dubreuil, volt tengerészkapitány — Rácz József, Santenis Julia, fiatal özvegy, unokahuga — Váry Piroska, Gerard Raul — Csák Károly, Róza, szobaleány — Obetko Gizella. Ez után következik: „A rablógyilkos“, szintén 1 fölvonásos vigjáték, melyben a következő személyek szerepelnek: Pérard Eugenia, fiatal özvegy — Pfeffer Ilka, Ducamp Alfréd, festő — Haksch Lajos, Lecoincheux, államügyész — Parragh Antal, Angelika, szobaleány — Lengyel Ilka (Tolnából), Jean, kertész — Meiszner Imre, csendőr altiszt — Rácz József. Utolsónak s mintegy csattanós végnek a „Már alszik“ kaczagtató kis vigjáték kerül előadásra, melyet a rendezőség az általános kivánatnak akarván eleget tenni, vett föl a műsorba. A darab személyei: Chaponnier — Haksch Lajos, Georgette, szobaleány — Nagy Flóra, József, inas — Csák Károly. Az előadás a „Hattyu-terem“-ben tartatik meg, a hol ez alkalomra külön kis szinpadot állitottak föl. A szünetek között Jónás Jancsi zenekara fogja a közönséget szórakoztatni.

— **A jogtanárok az egyéves önkéntesek ügyében.** A pécsi püspöki jogakadémia tanári kara a közoktatási miniszter sürgetése folytán tegnap ülést tartott az önkéntesek számára teendő engedmények iránti propozicziók ügyében. Az értekezlet eredménye abban összegezhető, mikép a tanári kar nincs azon helyzetben, hogy a magántanulás nélkülözésével, melyet pedig a miniszteri rendelet a fensőbb oktatás köréből általánosságban kizár — oly módozatot ajánlhatna, mely az önkéntesek részére kedvezményeket biztosit a nélkül, hogy tanulmányaik hátrányára válnék.

— **A jogászok becsületbirósága.** Az eszeveszett párbaj-dühöngczősödés elnyomására alakult jogakadémiai becsületbiróság a napokban fejezte szervezkedési munkálatait. A szüri következőleg alakult meg. Chársch Dezső, Egry Dezső, Kasza József, Külley Pál, Nedler Lajos IV. évesek, Stankovics Gyula III. éves, Rásky József, Halász Géza II. évesek. Ezen 8 tagból álló szüriből fognak a fölmerülő becsületbeli ügyek alkalmával 2—2-ő választani az ügybajos felek s ezek esetről esetre választanak maguknak elnököt a jogakadémia tanári karából.

— **Az uj fürdő.** Pintér József uj fürdője rövid idő mulva teljesen megkészül s a modern kor legkülönbözőbb igényeinek megfelelve, a közegészség követelményeinek szemelőtt tartásával, nagy kényelemmel és pompával berendezve át fog adatni a közhasználatnak. A fürdő ugyszólván már egészen kész, most csak a dekorativ dolgokkal foglalkoznak. De lássuk csak rövid leirásban az uj fürdő ismertetését. A mint a deák-utczán az országutra leérünk, szemközt áll a nagy rácsoskapu, az uj fürdő bejárata, honnét keramit-koczkákból készült járda vezet 2 sor zöldelő tuja közt a fürdőházhoz, mely az utcza vonallal képez „frontot“. A fürdőházba lépve, jobbról a pénztár-helyiség van. Ezen tul egy diszes szines dekorativ ablak-táblás önmükködő kettős szárnyu ajtón át tágas folyosóra jutunk, melynek két oldalán a kádfürdős czellák foglalnak helyet. 10 czella van nagy városias elegáncziával berendezve. A czellák szines koczkatáblákkal vannak kirakva, a vizmedencze porczellánból készült s lépcsővel és fémből gyártott csinos kartámaszszal hany van. A czella butorzata a lehetőleg elegánsabb. Az ajtók zárai a legujabb szerkezettűek. A betevés által záródik, belülről a fogantyu nyomása által, kivülről csak kulcscsal nyitható. Minden szobácskában villamos csengő van. A kádfürdők bejáratán tul a gőzfürdő bejárata van. Ezen átlépve egy nagy helyiségbe jutunk, melyben 56 kis zárka van, hol a fürdőzők levetkeznek. Innen balra egy ajtó a meleg medenczére nyilik. Négy méter széles és 6 méter hosszu körül lépcsőzetes viztartó van itt 2 vas kartámaszszal. A sarkokban 3 zuhany. Innen a gőzkamrába juthatni, A gőzből a meleg lég-kamrába, hol ivó vizet szolgáltató rézcsap is van a falban. Ezen tul a dörzsölő helyiség van, fehér márvány padokkal s zuhanynyal. Innen a hideg medenczéhez nyilik az ajtó; ebben a helyiségben 10 különböző folyásu zuhany van. Közvetlen ezen helyiség mellett van a törülköző és száritkozó szoba, hol minden fürdővendég, fürdő-sapkát, fürdőköntöst és papucsot kap. Az innen nyiló ajtón át a diszes olvasó terembe jutunk, hol valóban jól esik időzni. A terem körül vörös plüs-bársony pamleg, közepén szintén vörös plüs-bársony kördiván csábitja nagy uri kényelemmel magához a „szieszta“ után vágyó embert. Szerte különböző fővárosi s helyi lapok hevernek ujdonságok ingerével hatva a fürdő vendégekre. Innen aztán ismét azon terembe jutunk, hol az öltözö zárkák vannak. Meg kell még emlitenünk, hogy az olvasó terem mellett egy kis borbély-szoba van. Az öltözö helyiségben pedig az egyik világos ablaknál a tyukszem-vágó végzi kötelességét. Az összes helyiségek felülről nyerik nappali világosságukat, kora reggel s alkonyatkor a bevezetett gáz szolgáltatja a szükséges világitást. Az egész fürdő gőzzel van fütve s igy minden helyiségben egyenletes a hőmérséklet. A nagy gonddal és ügyességgel berendezett uj fürdő városunknak di szére válik. Ennyit egyelőre. A fürdő megnyitását jelezni fogjuk.

— **Kréta-rajzok.** Hoppel aranyozó király-utczai képraktárában egy gyönyörü kréta-rajzot láttunk, mely valóban megérdemli a figyelmet. A bámulatos finomsággal s müvészi tökélylyel készitett kép Gaál Balázs városunkbantartózkodó fiatal rajzoló müve, a ki a mint tudjuk megrendelésre is készit arczképeket s igen előnyös áron. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **A pécsi kereskedelmi és iparkamara** 6-án tartott üléséből. A kamara elnöke jelenti, hogy a kamara által Pécsre kért vámhivatal valamint a mohácsi sóhivatalnak Pécsre leendő áthelyezése ügyében meginditott mozgalom immár annyira biztató kilátásokat nyujt, hogy a kamarai kerület, nevezetesen pedig Pécs város közgazdasági viszonyaira jelentékeny fejlesztő hatással biró ezen emlitett két kérdés már a közel jövőben a kamara által kifejezett kivánalomnak megfelelőleg lesz megoldva. A földm. miniszterium felhivására a kamara árunemekül, melyekre a csomagokban, kötegekben, dobozokban árulni szokott czikkek mennyiségtartalmának helyes megjelölése érdekében alkotandó törvény kiterjesztendő lenne, a következőket jelölte meg: csomagolt koczkás czukor, tej plombirozott üvegekben árulni szokott finom olaj; szeszes italok, turó bödönökben, kávépótlék, csokoládé, vásznak, szövetek végekben (a szélesség és hosszuság megjelölésével) pamut-, gyapju-szelyemfonalak és czérnák (a suly, szalmennyiség és motolya átmérő megjelölésével) sinorok, paszományok, iró- és nyomda papiros rizsmákban, vas- és acélsodrony (a suly meg jelölésével) szögek és csavarok, irótollak, kapcsok, varró és hajtűk, nadrág gombok, pecsétviasz, keményitő, föld- és olajfesték, stearingyertya és szappan. A bonyhádi karácsonyheti vásárnak állandóan deczember hó első hétfői és keddi napra leendő áthelyezését pártolólag véleményezi a kamara A czégbejegyzési kötelezettség teljesitésének hiányos teljesitése s a közkézén forgó czéglajstromok hiányos és megbizhatlan volta ellen fel-felhangzó panaszok orvoslásaul elhatározta a kamara, hogy a kamara területén lévő czégek lajstromát revidiálja, a megszünt czégeknek törlését a törvényszéktől kéri s az ujonan keletkező keresk. és iparosüzletekből kijelöli s czégök bejegyeztetésére felhivja mindazokat, melyek terjedelmök- és természetöknél fogva czégök bejegyzésére kötelezhetők. A mohácsi iparostanonczisklolai bizottságnak az ottani tanonczisklola segélyezése iránt való folyamodása alkalmából kijelentette a kamara, hogy az ilyen iskolákat — melyeket a törvény rendelkezése szerint az illető községeknek kell fentartani — ezentúl nem segélyez, mert ha egyiket-másikat segélyezné, a segélyezésére a kamara területén valamennyi ilyen iskola formálhatna jogot s ekkor a kamara évi költségelőirányzatát, mely most 4—5000 frt legalább is 20,000 frtra kellene emelni, a mi a kereskedők és iparosok jogtalan és súlyos megterhelését vonná maga után. Némely vasutnál divó azon eljárás ellen, hogy a szállitásra átadott árú után a szabályszerü vevény csak a hétnek egy bizonyos napján vagy még nagyobb időközökben adatik ki a félnek, a kamara a közmunka- és közlekedésügyi m. kir. miniszteriumnál panaszt fog tenni.

— **Pécs-baranyai naptár.** Engel Lajos pécsi nyomdatulajdonos, könyv- és papirkereskedő kiadásában megjelent a Pécs-baranyai nagy és kis képes naptár, csinos kiállitással és gazdag tartalommal. A naptár szövegét nagyrészt helyi szerzők szolgáltatták. Igen hasznos részét képezi a naptárnak a czimtár, mely Baranya, Tolna és Somogy megyék közönségének névsoráról van összeállitva.

— **A közönség figyelmébe.** Az ünnepek idején és azt megelőzőleg oly nagy a postai küldemények forgalma, hogy ennek következtében nem lehet eléggé ajánlani, hogy főleg az ez idő alatt postára adandó küldemények a lehető leggondosabban és tartósan csomagolják, pecsételjék és czimezzék, mert ha ezek figyelembe nem vétetnek, a kitelhető legnagyobb gondosság daczára a küldemények sok ezrei között egyesek vagy nem jutnak el rendeltetési helyeikre, vagy ha eljutnak, tartalmukban esik valami kár, amint ezt tapasztalni évek óta a posta igazgatóságra is a legnagyobb kellemetlenség. — Szükséges, hogy a csomagok vagy tartósan készitett faládákba erős vászonba, vagy viaszos vászonba csomagoltassanak, vagy ha a tárgy könnyebb, erős papirba többszörösen göngyöltessenek és egy darabból álló jó erős zsineggel tartósan körülköztessenek és mindig jóminőségü pecsétviaszszal pecsételtessenek le. — A czimet papirral a csomag göngyöletére ragasztani nem czélszerü, mert az rendesen el szokott veszni, vagy leszakadozik és akkor azok továbbitásában oly akadály áll be, mely miatt csak a legritkább esetben juthat rendeltetés helyére; ezért a czimet mindig a ládára, vagy magára a göngyö letre kell tisztán és olvashatóan irni; a czimet is, de főleg a rendeltetési helyet s ha ez nem nagyobb város, a megyét is, melyben az fekszik és az utolsó postát tisztán minél nagyobb betükkel és feltünően kell kiirni. — Ha viaszos vászon használtatik a küldemény becsomagolására, akkor a viaszos vászon fonakjat kell kifelé forditani és a czimet arra irni. — Ha valamely törékeny tárgy küldetik, azt a lehető leggondosabban kell csomagolni, hogy ütődés vagy nyomás a tartalombau kárt ne okozzon; ilyen küldemények külső oldalára czélszerü palaczk-alakot fekete téntával vagy festékkel festeni, hogy ez által a küldemény útközben óvatosabban kezeltessék. Az összes posta és távirdai szabályokat magában foglaló, minden posta hivatalnál 2 krért megszerezhető, igen hasznos füzetkét a közönség figyelmébe ajánljuk.

— **Halálozás.** Jankovics Sándor fakereskedő, tevékeny munkása a kereskedelemnek, városunk egyik törzspolgára, tegnap — hosszas betegség után — jobb léttre szendertült. A boldogult hült tetemeit vasárnap teszik örök nyugalomra a bud. külvárosi közsirkertbe. Béke hamvaira!

— **A pécváradi izraelita nőegylet** mely csak ez év derekán kezdte meg müködését, a jótékonyság terén nemes jószivüséggel fáradozik s teljes igyekezettel azon van, hogy enyhitsen a szükölködők nyomorán. Odaadó buzgósággal fáradozik most is, hogy fölszáritsa az inségben szenvedők kicsorduló könnyeit. Betegeket segélyez s a mult hó 28-án 4 szegény tanuló gyermeket látott el téli ruhával. Csak előre, versenyezzenek a „jó sziv“-ek a — szivjóságban!

— **Izgalmas jelenet.** Midőn a kedden reggel Budapestről elindult személyhajó csütörtökön d. e. 11 órakor Duna-Szekcsőre ért (a másfél napi késés a nagy köd miatt történt) a kiszálló utasok közt volt egy szegzárdi városi hajdu is, ki egy körülbelül 20 éves, elrongyolt tolonczot kisért illetőségi helyére, Duna-Szekcsőre. A toloncz — irja a „Mohács és vidéke“ — nem igen akarván Duna-Szekcsőn kiszállani, az őt kisérő hajdu megfogta karjánál, hogy a hajóból kivezesse. A toloncz azonban kiszakitotta magát a hajdu kezeiből s a hajó ellenkező oldalára szaladva, belevetette magát a Dunába. Matrózok csakhamar ladikra ültek, hogy kiszabaditsák a szerencsétlen egyént a Duna hullámaiból; azonban nem tudtak nyomára akadni s az izgalmas jelenet szemtanui már azt hitték, hogy menthetlenül a Dunába veszett. A toloncz azonban a jelen téli időben kissé hidegnek találhatta a hullámsirt, mert a hajó gépésze csakhamar észrevette, hogy az illető a hajókerék lapátjaiba kapaszkodva küzködött az elmerülés ellen. Ezen helyzetéből kiszabaditották a matrózók s átadták a hajdunak, ki őt a városházára kisérte. A haza tolonczolt fiatal ember — mint mondják — jó nevelésben részesült, középiskolát végzett s ugy látszik, a fölött való szégyenérzetében, hogy egészen elrongyollódva, elzüllötten kisérik haza az anyai házba, követte el kétségbeesett tettét.

— **Gyujtogatás Mohácson.** A mohácsi torna-egylet néhány működőtagja a tornacsarnokból hazamenet az Ó-posta-utcza délnyugati sarkán épült Gulyás Mihály-féle ház elé értek, világosságot láttak annak nádtetején; még csodálkozta krajta, hogy miként kerül a háztetőre lámpa. A ház gazdája ugyanakkor a kaput akarván bezárni, szintén észrevette a világosságot és ezt közelebbről szemügyre vevén, csakhamar világos volt mindannyi előtt, hogy a tető ég. Hamar hozzáfogtak az oltáshoz, és rövid idő alatt sikerült a még

csak csekély terjedelmü lángot s a nád közt lappangóan tovább terjedő parázstüzet eloltani. Másnap a háztulajdonos a háztetőt szorgosan megvizsgálván, kitünt, hogy valaki gyujtóanyagot dugott a nád közé, mi a tető alacsony voltánál fogva nem járt nagy nehézséggel. Az egész dologban az a szerencse, hogy a nádfödélbe dugott gyujtóanyag sokkal korábban gyujtotta meg a nádat, mintsem a gyujtogató maga is óhajtotta. Mert ha a nádtető késő éjjel borult volna lángba, ugy az egész ház, s talán a szomszédos házak is a tüz martalékává lettek volna.

— **Csendélet Mohácson.** A mult hét egyik éjjelén több lövés döreje riasztotta fel a mohácsi főutcza belvárosi részének lakóit csendes álmukból. A lövések Bencsik József, a főutcza néhány kereskedője által tartott éjjeli örtől eredtek, kit — az ő állitása szerint — midőn járatában a Witt József-féle ház elé ért, a kapu mellett lappangó betörők megtámadták s fejbe verve lábáról leütötték s talán agyon is verték volna, ha kiáltására öcscse — szintén magánosok éji őre — segitségére nem jön, kinek láttára aztán az orv támadók közel levő kocsijukra ugorva tovahajtattak. Ezek után löttek aztán a Bencsik-fivérek vagy hatszor — hétszer.

— **Betörés Versenden.** Dautsch Izidor morvaországi illetőségü 18 éves izraelita és Wagner György dárdai születésü 23 éves rom. kath. vallásu csavargó Versenden Geiszler György udvarán megjelenvén, miután látták, hogy egy lélek sincs a házban, az udvarra néző ablak betörésével behatoltak a szobába és 42 frt 60 kr. értékü ruhaneműeket ellopván, távoztak. De az utczán játszó gyermekek észrevevén a lopást, lármát csaptak, mire több férfi üldözőbe vette a tolvajokat s a szőlőhegynél utolérvén őket, elfogták s a község házához kisérték, a hol őket a később odaérkező szederkényi csendőr átvevén, bekisérte a mohácsi járásbirósághoz. Itt a vizsgálóbiró által kihallgattatván, kitünt, hogy Wagner György ugyanazon a napon délelőtt Szajkon Becker György házából szintén ruhaneműeket lopott, november hó 2-án d. e. 9—10 óra közt pedig Bellyén Török Imre, Goltner Antal és Hesz Károly kárára szintén sokféle ruhanemütt lopott el. Dautsch Izidor pedig bevallotta, hogy f. évi május hóban Mohácson Goldstein Emilnél szolgálván, ettől 7 frt készpénzt idegenitett el.

— **Fintha Dénes** pécsi rajztanár, ki a kivarrás és himzéshez való, könnyen kezelhető olcsó és gyorsnyomjelzési módozatot országosan ismertette, f. hó 5-én Léván az állami tanitóképezde ifjusága előtt bemutatta ezen stigmografiai nyomjelzés végtelen előnyeit. Ugyanez alkalommal bemutatta az üvegre való rajzolásnak bámulatos ügyes s gyermekek által és igen könnyen felfogható módozatát, melyszerint 1—2 percz alatt gyönyörü rajzot, monogrammot maradandólag üvegre lehet etetni.

— **Vadászat.** Mult hó 28-án nagyszerüen sikerült vadászat tartatott Ottocska Géza gyula pusztai bérlő nagy-budméri vadászterületén. A vadászaton részt vettek: Aidinger János kir. tanácsos, polgármester, Zsolnay György kir. ügyész, Molnár Kálmán alezredes, Wandrus huszárkapitány, Kovács Mihály gyógyszerész, Jilly Alajos városi tanácsnok, Csigó János ügyvéd, Mikes József magyar peterdi bérllő, Szombathelyi körjegyző, N.-Bólyról, Ury Lajos német-bólyi gyógyszerész és a „háziur“ Ottocska Géza. Azt hisszük széles Baranyavármegyében még ez évben nem volt olyan sikerült vadászat, mint ez. Az egész megye tudvalevőleg, a nagyobb uradalmakat kivéve, vadállományban oly szegény, hogy gazdagabb eredményü vadászatokról alig lehet szó. Ottocska vadászata valóban meglepő eredményt tüntetett föl. Minden körben csak úgy hemzsegett a nyul. Igen sok lövés nélkül menekült meg s mégis 123 drb nyul esett. A nap hőse Zsolnay György kir. ügyész volt, ki 16 nyulat lőtt. A vadászat után Ottocska Géza vendégszerető hajlékában meleg barátság és szivélyesség, kitünő vacsora várta Niemrod fiait. A vig lakoma után aztán jó kedély hangulattal, a pompás siker fölötti széles örömmel távoztak a vendégek, ki-ki haza. Másnap Pécsre hozták a nyulakat; ennyi zsákmányt egy határon még a jó pécsiek aligha láttak.

— **Hajók járása.** A Dunán közlekedő személyszállitó hajók menetrendjében mult hó 29-étől fogva további intézkedésig változás állott be. Az ezen alkalomból kiadott menetrend szerint a budapest-orsovai postahajó-járatok a Budapestről Mohácsra naponként 7 órakor reggel, Mohácsról Budapestre naponként tiz órakor délelőtt közlekednek. A budapest-mohácsi személyhajók Érd, Tököl, Rácz Almás, Apostag, Harta, Ordas és Szegzárd közbeeső állomásokon nem kötnek ki.

— **Helyreigazitás.** Lapunk mult számában a jogászbálról irt czikkünkben tévesen állott Egry Dezső bálelnök neve után II. éves joghallgató; a mely szedéshibát ezennel IV. éves joghallgató czimén helyreigazitunk.

(Á szent atya szülőháza.) A szt. atya papjubilaeuma alkalmával egy különös mű küldetett Rómába ajándékul és fölállittatott a vatikáni kiállitásban. T. i., ama Richter F. Ad. és társa-féle czég (Wien, I, Nibelungengasse No. 4) amely Horgony-kőépitőjátéka által a legtágabb körökben ismeretessé lőn, horgony-épitőköveivel a pápa szülőházának hű másolatát, ugymint egy római templomot állitatott össze. Hogy hű másolatot nyerjen, a nevezett czég egy fényképészt küldött külön Carpientó-ba, és az ő fényképei alapján az épületet kivitette. A rendkivüli gonddal helyreállitott épitmények a Szt. atya, ugymint számos magas rangu főur figyelmét keltették föl és most a jury által a czégnek az ezüst érem odaitéltetett. Amint halljuk, a szülőház ugyszintén a római templom valamivel kisebb kivitelben forgalomba került, azaz a szükséges kövek és épitésrajzok bevásárolhatók, ugy, hogy bárki maga fölállithatja az épületeket. Közelebb felvilágositás található a gazdagon illusztrált: „a gyermek legkedvesebb játéka“ czimű könyvecskében, amely a nevezett czég által ingyen és bérmentve szétküldetik.

A gyermek legkedveltebb játéka. Ezen czimet viseli egy nagyon tisztán nyomtatott és festett képekkel diszitett árjegyzék, melynek áttekintését mindazon szülőknek ajánlhatjuk, akik még nem határozták el magukat, hogy minő játék- vagy foglalkozási szert válasszanak kisdedeik számára. Számos tekintélyes pädagogusnak a könyvecskében le nyomtatott itéletei nem hagynak kételyben afölött, hogy a Richter F. Ad. és társa gyárában (Wien, I, Nibelungengasse No. 4) készitett és általános hirnévvel biró „Horgony-Kőépitőjáték“ első sorban megérdemli, hogy mint születésnapi vagy karácsonyi ajándék ajánltassék. A gyermekeknek nagy változtatást nyujt és megragadja figyelmöket mint nem egyéb játékszer. Fennemlitett árjegyzék a gyártól ingyen megküldetik.

„Nincs többé köhögés!“

Igy fog minden egyén nyilatkozni, aki már egyszer kisérletet tett a hirneves és dijjutalmazott

Egger-féle mellpasztilákkal

melyekre t. cz. olvasóinkat ezuttal figyelmeztetni kivánjuk.

Ezen kitünő hatásu mellpasztillák 25, 50 kros és 1 frtos dobozokban kaphatók

Pécsett:

Sipőcz István, Erreth János, Zsiga László, Göbel Kálmán urak és az Irgalmas-rend. gyógyszertárában.

Eszéken:

Gobetzky I., David Gyula és Dines S. K. gyógyszerész uraknál.

Villányon:

a Csató-féle gyógyszertárban.

Szerkesztői üzenet.

— **A „Mohács és vidéké“-nek.** Megjegyezzük, hogy a közölt czikknek vezérczikkünkben idézett passzusára használt kifejezésünket, melyet a czikkiró s nem a lap — kvalifikálhatatlan eljárására mértünk, nem a „Mohács és Vidéké“-re hanem a misztifikálóra vonatkozik. Nincs könnyebb mint a lapot rosszakaratulag felültetni. Ez megesik. Azért mi t. laptársunkat semmivel sem vádoljuk. Kérjük ezt tudomásul venni s ajánljuk vezérczikkünket becses figyelmébe. Azt hiszszük más véleménynyel lesz az ügy iránt. Ez nem ráfogás, hanem való tény.

— **Veridikus.** Neveket, dátumot és összeget kérünk. Adatokkal is nehéz bizonyitani; mert manapság nem arra törekszenek az emberek, hogy a gazság kideritését megkönnyebbitsék, hanem, hogy a kézzel fogható tényeket is elferditsék. Ma mindenhez két „hivatalos“ tanu kell, sajátkezü aláirás, vagy közjegyzői hitelesités. Ellenkezőleg nem lehet bizonyitani. Rossz időket élünk. A gazembereknek áll a világ! Konkrét adatokat kérünk. Minden vádra két törvényszékileg föleskűdtetett tanu, a bünös saját beösmerése és sajátkezü aláirása két tanu, s közjegyző előtt. Igy kérjük; különben, nem tanácsos igazat mondani, mert még utóbb az igaz szó betöri az igazmondó fejét.

— **Költemény.** Dehogy az; méltóztatik tévedni. Silány kadencia.

— **X. Y. Sásd.** Rosszul irta a „M. V.“ ezt is. Nem úgy áll a dolog, hogy a sásdi plébános ur, a midőn lapunkból értesült arról a sásdi állitólagos kápolna-botrányról, melyet mi magunk is mende-mondának jelentettünk ki, nyomban utána járt a dolognak, de a hir valótlanságáról meggyőződvén, helyreigazitási nyilatkozatot irt ez értelemben lapunknak, melyet azonban mi nem közöltünk; hanem úgy áll, hogy a vett értes ülés alapján megirt hirünk megjelenése után: lapunk szerkesztője kereste meg levélileg a plébános urat, hogy lenne szives nyilatkozni, nem hirlapi közlés szempontjából, hanem magánértesülés végett. A plébános ur erre a levélre s nem a maga jószántából nyilatkozott. Az igaz ugyan, kogy levelében azt is irta, hogy szerkesztőnk: sorait a lapban is fölhasználhatja. Ez azt hisszük nagyon világos és érthető. A plébános ur nem önmagától indittatva s nem hirlapi közleménynyel kereste meg lapunkat; hanem szerkesztőnk fölhivására magánlevéllel válaszolt; melyet közölhettünk volna ugyan; de azért a mellőzésével sem követtünk el hibát, mert hiszen lapunk más helyén úgy is elejtettük a vádat.

— **A. Pécsvárad.** Közöltük. Tudósitásait máskor is szivesen vesszük.

Nyilt-tér.*)

Brüsszelben az 1888-ik évi nemzetközi kiállitáson aranyéremmel kitüntetett gazdag szénsavtartalmu asztali és gyógyviz

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS SAVANYUVIZE

friss töltésben kapható az országos főraktárban:

Édeskuty L., magy. k. és szerb k. udv. ásványvizszállitónál Budapesten, nemkülönben gyógyszertárakban, füszerkereskedésekben és vendéglőkben.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Pécsett, 1888. évi deczember hó 4-én d. e. 11½ órakor, dr. Szekrényessy Ferencznek, dr. Fürst Győző elleni becsületbeli ügyében.

Az alulirottak f. évi deczember hó 3-án d. e. 11½ órakor dr. Szekrényessy Ferencz ur megbizásából elmentünk dr. Fürst Győző urhoz, hogy tőle felünk nevében elégtételt kérjünk azon sértésért, melylyel dr. Szekrényessy Ferencz urat, mint magánszemélyt, egy a pécsi kir. Törvényszék előtt lefolyt pernek tárgyalása alkalmával illette, és **különösen azon sértő kifejezéseért,** melyet dr. Szekrényessy Ferencz ur ellenében a pécsi kir. Törvényszék pertári helyiségében f. évi deczember hó 1-én **többek jelenlétében használt** s a mely sértés megbizónknak f. é. **deczember hó 3-án tudomására jutott.**

Dr. Fürst Győző ur ezen felhivásunkra segédeit még az nap délutánra igérte megnevezni. Ezen igérete daczára azonban segédeit a mai nap d. e. 11½ óráig meg nem nevezte, hanem e helyett az ide alá csatolt nyilatkozatot küldte be, a melyben a felünk nevében kivánt elégtételt határozattan megtagadta.

Ezzel az ügyet befejezettnek nyilvánitottuk s jelen jegyzőkönyvet megbizónknak kiadtuk. K. m. f.

Dr. Nick Ajajos s. k. **Dr. Egry Béla** s. k.
mint dr. Szekrényessy Ferencz megbizottai.

A fentiek után a vélemény-alkotást a nagy közönség igazság-érzetére bizom.

Kelt Pécsett, 1888. évi deczember 5-én.

Dr. Szekrényessy Ferencz.

*) E rovat alatt megjelentekért nem vállal felelőséget a szerk.

NAGY FERENCZ
laptulajdonos.

KIS JÓZSEF, lapvezér. VÁRADY FERENCZ felelős szerkesztő.

Hirdetések.

Egy jó könyv.

„.... A küldött könyv útmutatásai ugyan **rövidek és velősek,** de mintha csak a gyakorlati **használatra termettek volna;** nekem és családomnak a **legkülönbözőbb betegségi esetekben igen kiváló szolgálatokat tettek.**“ Igy és hasonlóképen hangoznak a köszönőiratok, melyeket Richter kiadó-intézete „A Betegbarát“ czimű, rajzokkal ellátott könyv elküldéseért majdnem naponként kap. Mint az ahoz nyomtatott s a **szerencsésen meggyógyitettaktól** származó értesitések tanusitják, az abban foglalt tanácsok követése által még oly betegek is **gyógyulást** nyertek, a kik már **minden reményt feladtak.** E könyv, melyben hosszú évek tapasztalatainak eredményei vannak letéve, megérdemli a **legkomolyabb figyelembevételt** minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Ki e becses könyvet megszerezni óhajtja, az irja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot“ és pontos czimét s czimezze a levelező lapot Richter kiadó-intézetébe **Lipcsében.** A megküldés ingyen történik.

Tüzelőfát

a téli szükségletre legjutányosabb árak mellett ajánl a n. é. közönségnek

Spitzer Ádám

a hal-piaczon.

Megrendelések elfogadtatnak:

Mautner Mór és **Simon János** urnál, Kis-tér.

14965
tkv. 1888. sz.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Baranyamegye gyámpénztára mint végrehajtatónak, Schmidt Ádám püspöklaki lakos végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járulékai iránt végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő Püspöklak községben fekvő a püspöklaki 30. sz. tjkvben felvett A. I. alatti 35 hszsz. 75 sz. ház belsőség és ⅝ teleknek alperes Schmidt Ádámot illető felére az árverést 1037 frtban azonnal megállapitott kikiáltási árban elrendelte; és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1889. évi január 4-ik napján d. e. 10 órakor Püspöklak község házánál** megtartandó nyilvános árverésen, a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át, vagyis 103 frt 70 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8-ik § ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsett, 1887. évi október hó 2-ik napján.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Váry Gyula kir. törvényszéki biró helyett.

Bogyay Pongrácz,
kir. törvszéki biró.

17409
tk. 1888. sz.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Gradwohl Antal és neje Bauer Anna végrehajtatónak Péter János és neje Toth Erzsébet végrehajtást szenvedő elleni 250 frt tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék (a pécsváradi kir. járásbiróság) területén lévő Pereked község határában fekvő a perekedi 67. sz. tjkvben felvett I. 1808, 1810. és 1811. hsz. számu részletekre az árverést 614 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1889. évi január hó 30-ik napján d. e. 10 órakor Pereked községházánál** megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 61 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezében letenni, avagy az 1881. év 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Pécsett, 1888. évi noember hó 12-ik napján.

Bogyay Pongrácz,
kir. törvényszéki biró.

Műfog, fogsor

és

mindennemü javitás készittetik rendkivül olcsó áron

teljes jótállás mellett.

GRÓSZ LAJOS

1878. évben alapitott müterméiben

Budapest, IV., magyar-utcza 1. szám,

a hatvani-utcza sarkán

Délelőtt 9—12 óráig és délután 2—3 óráig.

17541 (15719)
1888. szám.

Viszárverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy özv. Horváth Józsefné tamási lakós végrehajtatónak Parragh Béla ügyvéd késedelmes vevő ugyanottani lakós elleni 54 frt tőkekövelelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék (a sásdi kir. járásbiróság) területén lévő Kapos-Szekcső községben fekvő a kapos-szekcsői 321. sz. tjkvben felvett A + 1 rend. sz. 1934. hszsz. a. szántó, szőllő és présházra a viszárverést 350 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1888. évi deczember hó 19 ik napján délelőtt 10 órakor Kapos-Szekcső községházában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 35 forintot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni; avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsett, 1888. évi okt. hó 26-ik napján.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Váry Gyula,
kir. törvényszéki biró.

Schlegel lovardája

Pécsett, a buzatéren.

Még csak 6 előadás.

Ma szombaton, 1888. deczember 8-án d. u. 4 órakor

rendkivüli nagy elöadás

minden helyre fél áru jegyekkel.

Este 7 és ½ órakor rendes helyárakkal

nagy díszelőadás

egy kövér sertés díjtalan kisorsolásával.

Minden látogató 4 számot kap a számozott helyhez, 3 számot az I-ső helyhez, 2 számot a II. helyhez, 1 számot a III. helyhez.

Vasárnap, november 9-én d. u. 4 órakor

rendkivüli díszelőadás

féláru jegyekkel.

Este 7 és ½ órakor rendes helyárakkal

nagy verseny-elöadás

az összes művészek és művésznők fölléptévével. Záradékul **„A párisi divatárusnő“** tréfás némajáték adatik, 6 férfi és 6 nő közremüködésével.

Mentől számosabb látogatást kér

SCHLEGEL M. igazgató.

Hétfőn, 10-én és kedden, 11-én a lovarda zárva.

Felhivás!

A „Pécsi kölcsönös segélyző-egylet“

helybenhagyott alapszabályainak értelmében 6-tól 6 évig tartó évtársulatokból alakulván, hogy a kitüzött szép czélnak megfelelőleg szakadatlanul fennállhasson,

minden év kezdetével uj évtársulatoknak alakulása szükséges.

Minthogy azonban egy-egy évtársulat megalakulásához legalább 200 törzsbetét aláirása kivántatik, annálfogva a jövő évi társulat megalakulhatása végett a mai naptól kezdve, az **aláirási iv a társulat helyiségeiben — Pécsett, Király-utcza 23. sz. alatt, az egylet saját házában — nyitva álland.**

Mindazok tehát, kik az uj társulatba belépni és az egylet közhasznu czélját hozzájárulásukkal támogatni szándékoznak, ezzel tisztelettel felhivatnak, miszerint

1889. évi január 12-ig

a kijelölt helyen 1 részlet után 1 frt beiratási dij letétele mellett a délelőtti hivatalos órákban jelentkezni sziveskedjenek, ahol kivánatra az alapszabályok is megkaphatók.

Tudomásra hozatik egyuttal, hogy az igazgatóság 1888. évi november hó 9-én hozott határozata folytán a társulatok törzsbetétei — a beirási dijon kivül — **6 évi időtartamra részletenkint járó 156 frt helyett — 138 frttal egyszerre is lefizethetők.**

Egyébiránt bármely felvilágositással az igazgatóság mindenkor készséggel szolgál.

Kelt Pécsett, 1888. november hó 9-én tartott igazgatósági ülésből.

KINDL JÓZSEF,
vezérigazgató.

KARÁCSONFA

-diszitmények, habsütemények, czukorkák, csemege-különlegességek, mindennemü alkalmi ajándékok a legolcsóbban kaphatók

NICK KÁROLYNÁL

Pécsett, a király-utczában.

Maggi's Bouillon.

Extracte, (20--1)

elvan ismerve, hogy a **legjobb** és a **legolcsóbb**

leves-kivonat husvagdalékkal,

leves-liszt hüvelyesveteményekből.

Egy theáskanál kivonat egy edény forró vizben azonnal minden más hozzátétel nélkül erős és jóizü huslevest szolgáltat.

Főraktár Ausztria-Magyarországra:

Julius Maggi & Co.,

Wien, I. Jasomirgottstrasse 6.

Pécsett kapható,

Köszl Jánosnál.

Matros János

vaskereskedő

Pécsett, a Király-utczában

ajánlja nagyválasztéku raktárát, melyben a lehető legjutányosabb áron kaphatók:

korcsolyák,

gazdasági eszközök:

szecskavágók,

répavágók,

aratógépek

a legjutányosabb és legjobb rendszerüek.

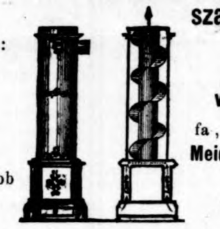

szab. mosógépek

facsaróval,

minden rendszerü

vaskályhák

fa-, szén- és koksz-fütésre.

Meidinger-féle kályhák és központról fülök

több szoba fütésére.

Mindennemü

konyha-fölszerelések, vasak és szerszámok

nagy választékban kaphatók.

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár Bécsben

Singerstrasse 15. sz. „Zum gold. Reichsapfel".

Vértisztitó labdacsok ezelőtt **egyetemes labdacsok** neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben e labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyitották volna. A legmakacsabb esetekben, melyekben minden egyéb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacsok számtalanszor és a legrövidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek, 1 doboz 15 labdacscsal 21 kr. 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr., bérmentetlen utánvét mellett megküldéssel 1 frt 10 kr. A pénz előleges beküldése mellett, bérmentes megküldéssel együtt 1 tekercs labdacs 1 frt 25 kr., 2 tekercs 2 frt 30 kr., 3 tekercs 3 frt 35 kr., 4 tekercs 4 frt 40 kr., 5 tekercs 5 frt 20 kr., 10 tekercs 9 frt 20 kr. (1 tekercsnél kevesebb nem küldetik szét.)

☛ **Valódinak csak azon labdacsok tekintendők, melyek utalványa Pserhofer J. néváláirásával van ellátva, s melyek a dobozok tetején ugyanazon néváláirást viselik veres nyomásban.** ☚

Számtalan levél érkezett, melyek irói hálát mondanak a labdacsokért, melyeknek a legkülönfélébb és legsulyosabb betegségekben egészségük helyreállitását köszönik. A ki csak egyszer kisérletet tett velük, tovább ajánlja azokat.

A számtalan köszönöiratok közül idemellékelve közlünk néhányat:

Schlierbach, 1888. febr. 17.

Tekintetes ur! Alólirott tisztelettel kérném az ön valóban rendkivül hasznos és kitünő vértisztitó-labdacsaiból ismét két tekercscsel megküldeni. — Mély tisztelettel

Neureiter Ign. gyakorló orvos.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. 12.

Tekintetes ur! Valóban az isten szent akarata volt, hogy az ön labdacsai kezeimhez jutottak, s jelenleg megirom önnek azok eredményét: gyermekágyban meghültem ugy annyira, hogy dolgaimat már nem voltam képes végezni s ezóta már bizonyára rég meghaltam volna, ha az ön csodálatra méltó labdacsai meg nem mentenek. Az isten áldja meg önt ezerszeresen érte. Hiszem, hogy az ön labdacsai tökéletesen ki fognak gyógyitani, mint ahogy másokat is meggyógyitottak. **Knific Therézia.**

Bécsujhely, 1887. deczember 9.

Tekintetes ur! Legforróbb köszönetemet fejezem ki önnek 60 éves nagynéném nevében. Öt évig szenvedett idült gyomorhurut s vizkórban. Az élet már csak kin volt rá nézve s valóban egészen le is mondott az életről. — Véletlenül valahogy az ön kitünő vértisztitó labdacsaiból egy dobozzal jutottak kezeihez, s annak huzamosabb ideig való használata után teljesen felgyógyult.

Mély tisztelettel **Weinzettel Jozefa.**

Mitterinzersdorf, 1886. január 10.
Kirchdolf mellett, Felső-Ausztria.

Tekintetes ur! Sziveskedjék kérem részemre az ön kitünő vértisztitó labdacsaiból posta utján egy dobozzal megküldeni. Nem mulaszthatom el, hogy ezen kitünő labdacsok értékét illetőleg legmelegebb elismerésemet ki ne fejezzem, s mindenütt, ahol csak alkalmam fog nyilni, a legmelegebben fogom azt a szenvedőknek ajánlani. Jelen köszönetnyilvánitásomat illetőleg pedig felhatalmazom önt annak nyilvántételére.

Mély tisztelettel **Kastner Therézia.**

Gotschdorf, 1886. október 8.
Kohlbach mellett, Osztrák-Szilézia.

Tekintetes ur! Tisztelettel felkérem önt, sziveskednék az ön egyetemes vértisztitó labdacsaiból egy 6 dobozból álló tekercset megkülküldeni. Egyedül csak az ön csodálatos labdacsainak köszönhetem, hogy gyomorbajomtól, mely öt éven át gyötrött, megszabadultam. — Nem is fog nálam ezen labdacs sohase hiányozni, s tekintetességednek pedig ezennel a legmelegebb köszönetemet fejezem ki.

Legmélyebb tisztelettel **Zwikl Anna.**

Rohrbach, 1886. febr. 18.

Tekintetes ur! Mult év november havában egy tekercs labdacsot rendeltem meg önnél. Ugy én, mint nőm ennek a legjobb sikerét tapasztaltuk; mindketten hiányos székelés és heves főfájásban szenvedtünk elannyira, hogy már a kétségbeeséshez voltunk közel, daczára hogy még csak alig 46 évesek vagyunk. S ime! az ön labdacsai csodákat müveltek s minket bajainktól megszabaditottak. — Mély tisztelettel

List Antal.

Fagy balzsam, Pserhofer J.-tól, évek óta legbiztosabb szernek van elismerve mindennemü fagybajok és idült sebek stb. ellen 1 tégely 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Keskeny utifü nedv, hurut, rekedtség, görcsköhögés stb. ellen. 1 palaczk 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs, legjobb szer minden köszvényes és csuzos baj ellen, a tagszaggatás, csipőbaj, fülszaggatás, sat. ellen. 1 frt 20 kr.

Por lábizzadás ellen. Egy doboz ára 50 kr. bérmentes megküldés mellett 75 k.

Golyva-balzsam, a legmegbizhatóbb szélkóros nyak ellen, 1 üvegcse 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Élet-essenczia (prágai cseppek, svéd cseppek), megromlott gyomor, rosz emésztés, mindennemü altesti bajok ellen kitünő háziszer. Egy üvegcse 22 kr.

Angol csoda-balzsam, 1 üveggel 12 kr., 12 üveggel 1 frt 20 kr.

Fiaker-por, hurut, rekedtség, köhögés sat. ellen 1 dobozzal 35 kr., bérmentes megküldéssel 60 kr.

Tannochinin-hajkenőcs, Pserhofer J-tól a legjobb hajnövesztő szer 1 szelencze 2 frt.

Egyetemes tapasz, Steudel tanártól vágott és szúrt sebek, minden mérges kelevények és a lábak régi, időszakonkint kifakadó kelései, a körömféreg és a sebes és gyulladásos emlők és hasonló bajok ellen jónak bizonyult. Egy tégely 50 kr. bérmentes megküldéssel 75 kr.

Egyetemes tisztitó só, Bullria A. W.-tól kitünő háziszer megzavart emésztés minden következményei, ugy mint fejfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Szem-essentia dr. Romerhausentől, egy üveg 2 frt 50 kr., fél üveg 1 frt 50 kr.

Az itt felsorolt készitményeken kivül, valamennyi az ausztriai lapokban hirdetett bel- és külföldi gyógyászati különlegessék készleten tartatik, a minden esetleg raktáron nem levő czikk kivánatra pontosan s legjutányosabban beszereztetik.

☛ **Postai küldemények az öszeg beküldése nagyobb megrendeléseknél utánvétel mellett és a leggyorsabban eszközöltetnek.** (12—2)

☛ **A pénz előleges beküldése mellett (legczélszerübben postautalvány mellett a viteldij sokkal kevesebbe kerül, mint az utánvétel mellett való küldésnél.**

Leszállitott árak

Dús választék

A legjobb alkalom kinálkozik

karácsonyi és ujévi ajándékok

beszerzésére.

PACHER E. kereskedésében

Pécsett, Széchenyi-tér 17. sz.,

mivel helyszüke miatt a

gyermekjátékok és disz-áru

(galanteria) czikkek

teljesen kiárusittatnak, tetemesen leszállitott árakon, nemkülönben

Dietrich és Gottschlig-féle thea és rum.

Leszállitott árak

Valódi bécsi kolbászka.

Minden kedd, csütörtök és szombaton

Hetenként háromszor friss

Köszönet-nyilvánitás!

A nagyérdemü közönségnek és kiváltképen azon tisztelt vevőimnek, kik a Blauhorn-féle üzlet átvétele óta nálam vásárolnak és ezáltal a kezdet nehézségében pártolni oly szivesek voltak, ez uton a legbensőbb hálás köszönetemet nyilvánitom és egyuttal kérem engem tovább is becses bizalmukkal szerencséltetni, s biztositom, hogy ezután is egyedüli főbb törekvésem leend, csakis a **legjobb minőségü áruk pontos és realis** kiszolgálása mellett, a **legolcsób árban** az általános bizalmat kiérdemelni.

Mély tisztelettel

Köszl János,

füszerkereskedő,
Pécsett, a városház sarkán.

Egyuttal ajánlom nagy választéku raktáromat

☛ thea, rum és cognacból. ☚

Az én (olcsósága miatt fölülmulhatlan)

Londoni Old-Jamaika rumomra,

melynek ára $\frac{1}{2}$ lit. palaczkban 1 frt
$\frac{1}{4}$ „ „ 75 kr.

különösen figyelmeztetek mindenkit és kérem annak kitünő minőségéről meggyőződni. Nemkülönben ajánlom a legnagyobb választéku **thea-süteményeket**, valamint mindennemü legjobb minőségü **füszer- és különlegességeket** — minthogy csak első minőségü árukat vásárolok be.

Valódi bécsi kolbászka.

Pécs-Baranyai Képes Naptár

1889. évre.

Ötödik évfolyam, ára 40 kr.

TARTALMA:

Bélyegmutató.
Felséges uralkodóház tagjai.
Nap- és holdfogyatkozások.
Naptár üres vonalzott jegyzetekkel.
Százesztendős jövendőmondó.
Névnapmutató tábla.
Teljes pontos vásári jegyzék.

Irodalmi rész.

A regenyei zsidóleány. Lenkei Lajostól.
Évről évre. Haksch Lajostól.
Szomjas Péter és Éhes Pál. Sirisaka Andortól.
Pécs és ujjáalakitott székesegyháza. Dr. Gerecze Pétertől.
A pécsi általános kiállitás.
Az év története.
Adomák: három oldal.
Népdalok
Továbbá egy körülbelül **ötezer czimet** magában foglaló

CIMTÁR

Baranya-, Tolna- és Somogymegyéből.

A naptár mulattató és érdekes tartalmánál fogva valóban olcsó és megérdemli, hogy minden **baranyai család** már csupa megyei hazafiságból is megszerezze.

Czimtára minden kereskedő és iparosnak gyakran nagy szüksége van, mert hányszor fordul elő, hogy **körlevelek, hirdetések vagy meghivók** szétküldésénél valóságos zavarban vagyunk czimek hiányában. De a Pécs-Baranyai Képes Naptár a környéken lakó összes intelligenciának névsorát tartalmazza.

Megszerezhető minden naptárelárusitónál.

Kiadja:

Engel Lajos könyvkereskedése

Pécsett, Király-utcza.

14070
alisp. 1888.

Tolnavármegye alispánjától.

Hirdetmény.

A Tolnavármegye székházához tartozó, két osztályból álló, s ***200*** köbméter ürtartalmu nagy pöczegödörnek, továbbá az ugyanezen pöczegödörbe az összes helyiségekből levezető csövek és csatornáknak, úgy a vármegye tulajdonát képező s ez idő szerint a központi járási főszolgabirói hivatal s a kir. ügyészség hivatali helyiségeiül szolgáló külön épület pöczegödrének, valamint a kir. törvényszék fogház helyiségeihez tartozó úgynevezett rabkórház emésztő gödrének s az úgynevezett kismegyeházbeli ürszék ebbe vezető csatornájának rendszeres tisztitási munkái

1889. évi január hó 1-től számitva hat évre,

folyó évi deczember hó 18-án megtartandó ajánlati tárgyalás utján vállalatba adatnak.

Az ajánlati és munka-feltételek Tolnavármegye várkapitányánál betekinthetők.

A 10% bánatpénzzel ellátott irásbeli zárt ajánlatok f. évi deczember hó 18-án d. e. 10 óráig Tolnavármegye pénztári hivatalánál nyujtandók be.

A később beérkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Kelt Szegzárdon 1888. évi november hó 27-én.

Simontsics,
Tolnamegye alispánja.

Eddig még fölülmulhatlan

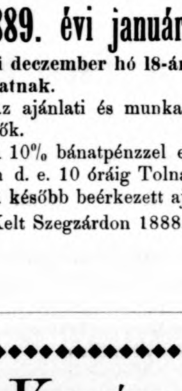

a MAAGER W.-féle

cs. kir. szabadalmazott, valódi tiszta

Csukamáj-olaj

MAAGER VILMOSTÓL BÉCSBEN.

Az orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és **könnyen emészthetősége** folytán gyermekeknek is ajánlható, mert a legtisztább, legjobbnak elismert szer: **mell- és tüdőbajok, görvély, daganatok, kelések, börkiütések, mirigyek, gyengeség** stb. ellen — egy üveg ára **1 frt** — kapható gyári raktárban: **Bécsben, Heumarkt 3. sz.** alatt, valamint az Osztrák-Magyar birodalom legtöbb s jobb nevü gyógyszertáraiban.

Pécsett kapható: Sipőcz István, Zsiga László Erreth János, gyógyszertárában; Reeh Vilmos és Spitzer fia kereskedésében.

Karácsonyi-kiállitás.

Gyermekjáték és Galanteria-árukban gyermekek és felnőttek részére

☛ **minden áron** ☚

kapható

a „BAZÁR"-ban

Pécsett, Irgalmasok utczája 10. sz.

LAUBER REZSŐ

(Pécsett, Mária-utcza 4. sz.)

a káptalani korcsma fölött jobbra levő

téglagyár tulajdonosa és cserepes

elvállal mindenféle cserepes munkákat és javitásokat **3 vagy 6 évi szerződés** mellett, valamint ☛ **uj tetőzetek befödését** ☚ egy évi jótállás mellett.

Szállit és árul téglát, cement-lemezt, oltott meszet és homokot a legméltányosabban szabott áron.

Bér- és fuvarkocsik

mindenkor a legjutányosabban kaphatók.

☛ **A közönség kényelmére telefon-összeköttetés a házzal és a téglagyárral.**

Nyomatott Taizs József könyvnyomdájában.